

ANNO DOMINI DCCCLXXXII.

BERNERUS

ABBAS HUMOLARIENSIS.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Fabricium, Bibliotheca med. et inf. Lat.)

Bernerus, ex monacho S. Remigii Rhemensi abbas Humolariensis in Vermanduis Galliae, ordinis S. Benedicti, circa annum 964 scripsit Vitam sanctae Hunegundis, defunctae anno 650, quae obvia apud Surium 25 Augusti et sincerior apud Mabillonium Act. Bened. Sæc. II, pag. 1018, cum historia translationis Sæc. V, p. 215.

BERNERI ABBATIS

DE VITA SANCTÆ HUNEGUNDIS

VIRGINIS HUMOLARIENSIS.

(Apud Mabill. Acta Sanctorum ordinis S. Benedicti, Sæc. II, pag. 1018.)

OBSERVATIO PRÆVIA.

A quo auctore quove tempore scripta sit B. Hunegundis Vita, non omnino est exploratum. A scriptore subæquali fuisse litteris commendatam suspicari quis posset ex his prologi verbis : « Cujus (Hunegundis) aggredior vitæ gestorumque pauca describere, prout comperi a fidelibus enarrari. » Verum eo loquendi genere auctor se aliorum relatione seu traditione potius quam scripto hanc historiam didicisse satis innuit. Episcopum fuisse auctorem putavit Surius, qui hanc Vitam stylo politiori primus edidit. At licet in prologo *Sacerdotum se ultimum* dicat biographus, quo nomine apud veteres episcopi plurimum designantur; tamen eo loci presbyterum exprimi, et forte Bernerum abbatem Humolariensem primum, verisimile putamus. Nam Bernerus ipse exaravit B. Hunegundis historiam translationis, quæ in cod. ms. monasterii S. Theoderici Remensis huic Vitæ subjicitur, non continua serie, uti apud Surium, sed distincta et prolixiori narratione. Hanc in eodem cod. sequitur *Historia mutationis* ab alio auctore condita, in qua hæc verba de Bernero : « Cujus inventionis necnon et translationis descriptionem simulque miraculorum insignia inibi divinitus declarata volentibus agnoscere, claro stylo luculentoque sermone studuit elucubrare piæ memoriæ domnus abbas Bernerus, qui Deo disponente, primus huic successit locello, pulsus ob obscena carnalis voluptatis lenocinia quæ ibi erant monialibus. » Quod anno 948 contigisse suo loco dicemus. Est autem Humolariense monasterium, vulgo *Humblières*, prope muros Augustæ Veromanduorum ad Suminam, cujus monasterii primordia et auctores ignorantur. Istius Vitæ exemplum duplex, unum integrum, aliud mutilum cum accepissemus, diversi auctoris fetum esse primum existimavimus; at re maturius expensa non duplex, sed una eademque lucubratio visa est. Hinc corrigendum id quod in præfatione Sæculi I, Bened. de duplici Vitæ S. Hunegundis scriptore diximus.

PRÆFATIO AUCTORIS.

1. Beatorum ac venerandorum Patrum memoranda A Nempè ex his genus victoriæ exstitit egregium, quo descriptio, qui membra et versutias callidi hostis diabolus cum suis armis omne perdidit dominium, evangelico perculerunt gladio, interiorem nostrum et per quod primi parentes vitæ sensere dispendium, hominem divino perflatur alloquio: nec minus exteriorem et corruptibilem nostrum gravi affectum elogio materna ac virginalis incluta vegetatur collatio. est imperium. Eadem ergo natura, quæ viro gustum necis obtulit, etiam per sanctas virgines omnibus